

Sygn. akt III Ca 490/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Leszek Dąbek

Sędzia SO Gabriela Sobczyk

SR (del.) Roman Troll (spr.)

Protokolant Dominika Tarasiewicz

po rozpoznaniu w dniu 8 stycznia 2016 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w J.

przeciwko Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Jastrzębiu - Zdroju A. M.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju

z dnia 4 grudnia 2014 r., sygn. akt I C 1749/14

postanawia:

- 1. uchylić rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 2 zaskarżonego wyroku i w tym zakresie odrzucić pozew;**
- 2. zasądzić od powódki na rzecz pozwanego kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.**

SSR (del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk

Sygn. akt III Ca 490/15

UZASADNIENIE

Powódka Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w J. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jastrzębiu-Zdroju A. M. kwoty 820 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot i dat szczegółowo wymienionych w pozwie oraz o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu ostatecznie cofając powództwo w części ze zrzeczeniem się roszczenia oraz dochodząc także odsetek od dwóch nieterminowo uregulowanych faktur. W uzasadnieniu swojego żądania powódka wyjaśniła, że w związku z otrzymanymi wezwaniami do udzielenia informacji niezbędnych do prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego udzieliła pozwanemu odpowiedzi na każde z tych wezwań i jednocześnie wzywała pozwanego do zapłaty kwoty po 20 zł tytułem opłaty za udzielenie informacji w oparciu o przepis art. 2 ust. 5 i 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Wskazała także, że wysokość żądanej przez nią opłaty nie jest wygórowana, a

nawet zdecydowanie niższa od tych pobieranych przez inne instytucje, m.in. organy podatkowe (informacja pisemna 45 zł) i ZUS (informacja pisemna – 40,47 zł).

Pozwany Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Jastrzębiu – Zdroju A. M. wniósł w pierwszej kolejności o odrzucenie pozwu na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c., z uwagi na niedopuszczalność drogi sądowej, bo powódka domaga się zasądzenia kwot powstałych w toku postępowania egzekucyjnego, dlatego wykluczona jest możliwość ich ustalenia w jakimkolwiek innym postępowaniu, gdyż koszty postępowania egzekucyjnego mogą być ustalone tylko w tym postępowaniu, w którym powstały. W dalszej kolejności pozwany wniósł o oddalenie powództwa, podnosząc, że żądanie powódki jest całkowicie bezzasadne wobec treści art. 2 ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, który nie przesądza o uprawnieniu podmiotu udzielającego informacji do żądania opłaty od komornika za jej udzielenie, zaś przyjęcie zasady odpłatności za udzielenie każdej informacji niweczyłoby sens uregulowania art. 762 k.p.c., do którego odsyła art. 2 ust. 5 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji, powódka zaś jest podmiotem prawa prywatnego, a jej wewnętrzne regulacje nie mogą ustalać opłat za udzielenie informacji podmiotom publicznym.

Wyrokiem z dnia 4 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu-Zdroju umorzył postępowanie w zakresie żądania pozwu co do kwoty 340 wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dat wskazanych w pozwie (pkt 1) oraz w pozostałej części oddalił powództwo (pkt 2).

Wyrok ten zapadł przy następujących ustaleniach faktycznych: pozwany w okresie od października 2012 roku do sierpnia 2013 roku wielokrotnie zwracał się do powódki o udzielenie informacji dotyczącej majątku dłużników w prowadzonych przez niego postępowaniach egzekucyjnych z wniosku osób trzecich w szczegółowo podanych sprawach z repertorium KM, a w części z nich zawiadamiał powódkę o wszczęciu egzekucji z nieruchomości (ograniczonego prawa rzeczowego), przyznając jej status uczestnika postępowania. Powódka udzieliła pozwanemu pisemnej informacji na kierowane do niej zapytania wzywając jednocześnie pozwanego do zapłaty kwoty 20 zł tytułem opłaty za udzielenie informacji w poszczególnych sprawach i załączając faktury VAT na podstawie art. 2 ust. 5 i 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Łączną wysokość należności z tytułu opłat za udzielenie informacji powódka obliczyła na kwotę 820 zł. Opłata w wysokości 20 zł brutto za udzielanie informacji komornikom sądowym została zatwierdzona przez zarząd powodowej spółdzielni w lipcu 2012 roku, o której powódka poinformowała pozwanego.

Kancelaria (...) pozwanego dokonała przelewów na rzecz powodowej spółdzielni kwot po 20 zł za udzielenie informacji w innych, nie wymienionych wyżej sprawach egzekucyjnych, ale bez akceptacji i aprobaty pozwanego.

Powódka dokonała korekty bezpodstawnie wystawionych przez nią uprzednio faktur VAT w innych sprawach, w których pozwany nie zwracał się o udzielenie informacji w trybie art. 761 k.p.c., lecz dokonywał zawiadomień o wszczęciu egzekucji z nieruchomości (ograniczonego prawa rzeczowego).

Sąd Rejonowy uznał, że w sprawie droga sądowa jest dopuszczalna, albowiem istnieje możliwość złożenia skargi na czynności komornika.

Wobec cofnięcia pozwu co do kwoty 340 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od poszczególnych kwot częściowych i dat wskazanych w pozwie oraz dalszym piśmie powódki, Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w tej części, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w związku z art. 203 § 1 i 4 k.p.c.

Sąd Rejonowy wskazał także, że powódka nie jest podmiotem prawa publicznego, stąd też jej wewnętrzne regulacje nie mogą stanowić podstawy do ustalenia i naliczenia opłaty podmiotom wykonującym zadania publiczne, korzystającym przy wykonywaniu czynności ze statusu funkcjonariusza publicznego (komornika), a dodatkowo wątpliwości budzi okoliczność, że podmioty prawa prywatnego dysponowałyby swobodą i dowolnością w ustalaniu opłat za udzielenie informacji, gdyż w obecnym stanie prawnym nie istnieją w tym zakresie żadne ograniczenia. Treść art. 2 ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji nie przesądza o uprawnieniu podmiotu udzielającego informacji do żądania opłaty od komornika za jej udzielenie, obowiązek odpłatności powinien wynikać z przepisu rangi ustawowej, który zawierałby przynajmniej odesłanie do przepisu niższej rangi regulującego bardziej szczegółowe kwestie związane z tym

obowiązkiem. Przyjęcie jako reguły odpłatności za udzielenie każdej informacji podważałoby celowość unormowania przewidzianego w art. 762 k.p.c., co prowadziło by w istocie do tego, że uprawnienie komornika do ukarania grzywną podmiotu zobowiązanego do udzielenia informacji stałoby się iluzoryczne, gdyż wystarczającą sankcją stanowiłoby zagrożenie brakiem uiszczenia opłaty za udzielenie informacji.

Z uwagi na brak w obowiązującym systemie prawnym wyraźnego przepisu rangi ustawowej upoważniającego spółdzielnie mieszkaniowe do ustalania wysokości opłaty za udzielenie komornikom informacji w trybie art. 761 k.p.c. nie sposób upatrywać uprawnienia zarządu spółdzielni mieszkaniowej do ustalania różnego rodzaju opłat, w tym opłaty, o której mowa w art. 2 ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji w oparciu o zasadę samodzielności finansowej spółdzielni mieszkaniowych.

Apelację od tego wyroku złożyła powódka zaskarżając go w punkcie 2 i zarzucając mu naruszenie art. 2 ust. 9 w związku z art. 2 ust. 5 i 7 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że powódka nie może żądać od pozwanego opłaty za udzielenie informacji niezbędnych do prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego. Przy tak postawionym zarzucie wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kwoty 480 zł z wyszczególnionymi ustawowymi odsetkami od poszczególnych kwot oraz kosztami postępowania za obie instancje. W uzasadnieniu wskazała, że art. 2 ust. 9 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji przesądza o uprawnieniu podmiotu udzielającego informacji do żądania opłaty od komornika za jej udzielania.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W sprawie bezsporne było, że Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w J. dochodzi od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Jastrzębiu-Zdroju A. M. opłaty za udzielenie informacji w toku postępowania egzekucyjnego w oparciu o art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji. Dlatego też w toku rozpoznawania sprawy Sąd Okręgowy przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozpoznania pytanie prawne zmierzające do ustalenia czy w sprawie z powództwa spółdzielni mieszkaniowej przeciwko komornikowi o zasądzenie opłaty za udzielenie informacji w oparciu o art. 2 ust. 5 i 9 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz. U. z 2011 r., poz. 1376 ze zm.) dopuszczalna jest droga sądowa.

Sąd Najwyższy odpowiadając na to pytanie prawne wskazał, że niedopuszczalna jest droga sądowa w sprawie z powództwa spółdzielni mieszkaniowej przeciwko komornikowi sądowemu o zasądzenie opłaty za udzielenie mu na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji informacji niezbędnych do prawidłowego prowadzenia postępowania egzekucyjnego (uchwała Sądu Najwyższego z 21 października 2015 roku, sygn. akt III CZP 66/15).

Zgodnie z art. 390 § 2 k.p.c. uchwała Sądu Najwyższego rozstrzygająca zagadnienie prawne wiąże w danej sprawie.

Regulacja art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. obliguje sąd do odrzucenia pozwu jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna. W rozpoznawanej sprawie Sąd Najwyższy przesądził, że droga sądowa jest niedopuszczalna.

Mając powyższe na uwadze, niezależnie od zarzutów apelacji, na podstawie art. 386 § 3 k.p.c., należało orzec jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.) oraz § 13 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat

za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, gdyż pozwany sprawę wygrał.

SSR (del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk